

In beide handpalmen

Charles Haddon Spurgeon

— uitgave van: —

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 28

1. Het verlangen van alle volken	John Flavel
2. Het geneesmiddel tegen moedeloosheid:
geloof in Jezus Christus	William Bridge
3. De Bijbel spreekt voor zich (deel 1)	Thomas Manton
4. Bekering in de praktijk (deel 2)	Thomas Manton
5. Blijdschap in de hemel	Edward Payson
6. De triomf van het geloof	Thomas Halyburton
7. De bevindelijke kennis van Christus	John Elias
8. De Heiland draagt Zijn kruis	Hermann Friedrich Kohlbrugge
9. In beide handpalmen	Charles Haddon Spurgeon

Jaargang 28 – nummer 9 – september 2026

Toelichting foto omslag:

Het is in onze dagen niet meer zo gebruikelijk, maar toch gebeurt het nog: iets wat je niet wilt vergeten, schrijf je even in je handpalm. In deze preek laat Spurgeon woord voor woord de betekenis ervan zien dat God ons in beide handpalmen gegraveerd heeft. Hij Die alles schiep met Zijn hand heeft de namen van de Zijnen altijd voor ogen willen houden – en ze daarom in diezelfde hand geschreven, ja zelfs gegrift. Als Hij dan de musjes niet vergeet, hoeveel minder zal Hij ons, kleingelovigen, niet vergeten.

Bronvermelding:

A precious drop of honey, no. 512. A sermon, delivered on Sunday morning, May 31, 1863, by the rev. C. H. Spurgeon at the Metropolitan Tabernacle, Newington.

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website:
www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

In beide handpalmen

Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.

(Jesaja 49:16)

Gods beloften kennen meer dan één vervulling, veel meer. Nadat u een belofte hebt opgevouwen en een betekenis hebt ontdekt, kunt u hem nog verder openvouwen en een andere betekenis ontdekken, die niet minder waar is, en dan nog een andere, en nog een, en nog een. Er komt bijna geen einde aan. Net als de cherubs hebben Gods beloften een gezicht voor alle vier de windstreken. Net als de wielen zijn ze vol ogen voor elke beproeving van het uitverkoren volk.

De Heere is een Meester in het uitspreken van zulke veelvoudige beloften. Zijn woorden brengen twaalf soorten vruchten voort, net als de bomen in het nieuwe Jeruzalem, en dragen elke maand vrucht. Het lijkt geen twijfel dat Jesaja 49:16 en de beloften in de verzen daarvoor betrekking hebben op het zaad van Abraham. God zal Abrahams nakomelingen niet verwerpen. Hij zal hen niet vergeten, net zo min als een moeder haar zuigeling vergeet. Ze zullen terugkeren naar hun eigen land en de Messias aanvaarden, de Vorst Die ze zo lang hebben veracht.

Het nageslacht van Abraham is echter een belangrijk type van de kerk. Daarom geloven we dat elk woord hier in zijn volste betekenis betrekking heeft op Gods uitverkorenen: degenen die geschreven staan in het Boek des levens van het Lam, en voor wie Jezus Zijn bloed vergoot. De gunst die aan heel het lichaam wordt betoond, wordt aan alle afzonderlijke ledematen gegeven. Daarom mag elke ware gelovige, die door het geloof een geestelijke nakomeling van Abraham is, de beloften op zichzelf toepassen en zeggen: 'Zo zegt de HEERE tot mijn ziel. Dit zegt Hij om mij te troosten.'

Ik geloof dat deze Bijbeltekst in de eerste plaats betrekking heeft op het volk Israël, vervolgens op Gods gemeente als geheel, en daarna op elk individueel lid daarvan. De Geest van God houdt ons vandaag

een onuitsprekelijk rijke tekst voor. Ik wens dat ieder van u de genade zal ontvangen om het merg en het vet uit deze tekst te halen, ook als u bij de kleinen in Israël hoort.

1. Eerst zullen we onze tekst woord voor woord onder de loep nemen.
2. Daarna bekijken we hem in zijn geheel.
3. Tot slot bespreken we waartoe deze heerlijke waarheid u oproept.

1. Woord voor woord

Zie

Jesaja 49:16 is een van die bijzondere zinnen waarin elk woord benadrukt moet worden. Laten we beginnen met het eerste woord, 'Zie'. 'Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.' 'Zie' drukt verwondering uit. Het wil bewondering opwekken. Overal waar u dit woord in de Bijbel ziet, is het als een uithangbord dat aangeeft dat daar kostbare goederen te vinden zijn. Het is als de manicule (het symbool van het wijzende handje) in de kantlijn van oudere puriteinse boeken: het vestigt de aandacht op iets wat bijzonder de moeite waard is.

Wat we in deze Bijbeltekst lezen, geeft reden tot verwondering. Hemel en aarde hebben alle reden om zich erover te verbazen dat God de namen van zondaren in Zijn handen wilde graveren. Is het geen wonder dat opstandelingen zo dicht bij Zijn hart mogen komen dat ze in Zijn handpalmen zijn gegraveerd? Dit is voor de engelen reden om zich te verbazen, zich in verwondering te verliezen, want tegen wie van hen heeft God ooit gezegd: 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd'?

Welke cherub kwam ooit tot deze waardigheid? Welke seraf kreeg ooit deze eer toegekend? Niet één! Maar de mens, die slechts een worm is, de zoon van de mens, die slechts stof en as is, de mens die in opstand is gekomen, die geen enkele aanspraak meer maakt op Gods gunst, de mens die Zijn withete toorn verdient – aan de

mens is deze vertroosting gegeven: 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.' Wij spreken weleens over de zeven wereldwonderen; dit is een wonder in de zevende hemel!

De ongelovige klacht in vers 14 roept grote verwondering op. Deze verwondering klinkt door in het woord 'Zie'. Sion zei: 'De HEERE heeft mij verlaten, en de Heere heeft mij vergeten.' God lijkt hoogst verbaasd over dit goddeloze ongeloof van de mens. En ja, wat kan grotere verbazing wekken dan de ongegronde twijfels en angsten van Gods gunstelingen?

Het is alsof Hij zegt: 'Hoe kan Ik jullie vergeten zijn, als Ik jullie in Mijn beide handpalmen heb gegraveerd? Hoe is dat mogelijk? Hoe durven jullie eraan te twijfelen dat Ik onafgebroken aan jullie denk, als dit herinneringsteken in Mijn eigen lichaam is aangebracht?' O ongeloof, je bent een zonderling wonder! Ik weet niet waarover ik het meest verwonderd moet zijn: over Gods trouw of over het ongeloof van Zijn volk.

Hij vervult Zijn belofte, Hij houdt duizendmaal woord en twijfelen we aan Hem bij de volgende beproeving. Hij schiet nooit tekort. Nooit is Hij als een drooggevallede bron. Nooit is Hij als een ondergaande zon, een voorbijschietende meteoriet of een nevel die verdampst. En toch worden we voortdurend gekweld door angsten, geplaagd door bange vermoedens en verontrust door vrees, alsof onze God wispelturig en onbetrouwbaar zou zijn! Dit is een ongrijpelijk wonder: dat God trouw is aan zo'n ontrouw volk, en dat Hij trouw blijft wanneer zij Hem tergen met hun twijfels. 'Zie! Zie!', roep ik u toe, en ik schaam me voor jullie harteloze getwijfel aan jullie verdraagzame Heere.

Ik zei al dat het woordje 'Zie' in onze tekst bedoeld is om de aandacht te trekken. Op dit woord volgt iets wat het bestuderen waard is. Als u zich een maand met deze tekst zou bezighouden, zou u er nog maar net iets van beginnen te begrijpen. Het is een goudmijn. Er liggen goudklompjes aan de oppervlakte, maar er is nog kostbaarder goud

te vinden voor degene die dieper graaft. Ik kan de goudaders alleen maar aanwijzen; daarna is het aan u om deze sporen te volgen, door de tekst persoonlijk verder te overdenken.

Ga alstublieft uiterst behoedzaam met deze tekst om. Verlies niet één druppel troost die in dit kostbare kristalglas is opgeborgen. Ga biddend te werk om ook het laatste korreltje van deze tarwe tot fijn meel te malen. Laat het meel in dit vat niet oud worden. Tap alle olie uit deze kruik, want als God 'Zie' zegt, kunt u er zeker van zijn dat er iets volgt wat we niet lichtvaardig mogen opvatten, waar we niet onverschillig overheen mogen lezen.

Ik

We gaan nu naar het volgende woord. 'Zie, *Ik* heb u in de beide handpalmen gegraveerd.' De goddelijke Kunstenaar, Die de Zijnen als een herinneringsteken in Zijn handpalmen heeft willen graveren, is niemand anders dan God Zelf. Dit leert ons de les die Christus later aan Zijn discipelen leerde: 'Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren' (Joh. 15:16).

Niemand anders dan God Zelf kan iets in Zijn handpalm schrijven. Onze verdiensten, onze gebeden, ons berouw of ons geloof kunnen onze naam daar niet schrijven, want al deze dingen zijn niet goed genoeg. Ook blind toeval of het lot hebben onze naam daar niet gegraveerd. Het was de levende hand van de levende Vader die de namen van Zijn kinderen op Zijn eigen handen heeft geschreven, zonder enige andere aanleiding dan Zijn eigen spontane en almachtige hartelijke liefde.

Wat zijn we dan uiterst afhankelijk van God! Als mijn naam in het Boek van het leven staat, het Boek van het Lam, wat moet ik dan de soevereine genade aanbidden die hem daar heeft opgeschreven! Als mijn naam daar niet had gestaan, had ik hem er niet bij kunnen schrijven. Als hij niet op de lijst had gestaan, had zelfs geen aartsengel hem kunnen toevoegen.

We zingen: 'Wat als mijn naam er niet bij zal staan, als U hen [Uw vrijgekochte volk] tot U zult roepen?'¹ Dat is een afschuwelijke gedachte. Maar als ik weet dat mijn naam er wél bij staat, dat hij een plekje heeft tussen de namen van allen die door God zijn uitverko- ren en Hem dierbaar zijn, o, dan moet ik dansen van vreugde! *'Ik heb U gegraveerd.'*

Nogmaals, als de Heere dit heeft gedaan, is er geen vergissing moge- lijk. Als een mens dit herinneringsteken zou hebben vervaardigd, had hij een schrijffout kunnen maken. Maar dit teken dat aan de heiligen herinnert, is door volmaakte wijsheid en volmaakte liefde gemaakt. Daarom kan er onmogelijk een fout in zijn geslopen. Van dat wat God heeft opgeschreven, kan niets worden uitgegumd of doorgestreept. Van dat wat de Almachtige heeft bevolen, kan niets worden uitgewist. De inscriptie van deze goddelijke Auteur staat vast, voor eeuwig onwankelbaar vast. Zelfs de machten van de duis- ternis kunnen deze eeuwige regels niet uitwissen. *'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'*

Het feit dat God aandacht aan u schenkt, is al zo overweldigend. Zou dit u niet intens nederig en vol aanbidding moeten maken? Als u de dagelijkse blijken van Zijn zorg ontvangt, zou u het dan niet met David uitroepen: 'Als ik Uw hemel aanzie, het werk van Uw vingers, de maan en de sterren, die Gij bereid hebt; wat is de mens, dat Gij aan hem denkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?' (Ps. 8:4-5).

Hoe is het mogelijk, Heere, dat U zelfs nog verder ging en de namen van deze onbeduidende stervelingen in Uw eigen handpalmen hebt gegraveerd? *'Ik heb u gegraveerd.'* Het is tot verwondering om te zien hoe persoonlijk God met Zijn heiligen omgaat, en dat Hij steeds in eigen Persoon verschijnt in Zijn genadewerk voor hen. In andere goddelijke daden spreekt Zijn stem vanuit de hemelen, maar in de

1 Uit de hymne 'When Thou, my righteous Judge, shalt come' (toegeschreven aan Selina Shirley Huntingdon).

wonderen van Zijn genade komt Hij met Zijn hand zo dichtbij, dat het is alsof Hij Zelf naast hen staat.

Wanneer God de werelden schept, blijft Hij op afstand staan en spreekt Hij Zijn wil uit. Maar wanneer Hij de heiligen schept en Zijn volk vrijkoopt, verlaat Hij de plaats van Zijn woning. Dan scheurt Hij de hemelen en daalt Hij neer. Dan openbaart Hij Zich als een God van nabij. Hij buigt Zich over Zijn werk, zoals de pottenbakker zich buigt over de klei op het pottenbakkerswiel.

Er staat geschreven dat 'de morgensterren te zamen vrolijk zongen, en al de kinderen Gods juichten' (Job 38:7). Maar ik lees nergens dat God op dat moment zong. Er is niets in het louter stoffelijke universum dat het hart van de Eeuwige kan beroeren. Dit werk is Hem niet dierbaar genoeg; het is niet zo bevredigend als Zijn grootse werk van verlossende liefde.

Want toen Hij Zijn volk verlost, toen Hij Israël voor Zichzelf schiep, over dat moment wordt gezegd: 'Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich'² (Zef. 3:17). O, wat een onovertroffen tekst! De eeuwige Drie-eenheid jubelde het uit in een heilig lied! U hoort de goddelijke melodie toch wel? 'Ik heb het gedaan. Ik ben Zelf tevoorschijn gekomen uit het verborgene van Mijn tabernakel, waar Ik Me verborgen hield voor het oog van de mensen, en Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd.'

Heb

We gaan naar het volgende woord. Deze tekst bevat zoveel bronnen waaruit we water kunnen putten! 'Zie, Ik *heb* u in de beide handpalmen gegraveerd.' Niet: 'Ik zal dit doen', ziet u? Zelfs niet: 'Ik ben dit aan het doen.' Het is iets uit het verleden, en wel zo ontzaglijk ver terug! O, deze inscriptie is al zo onbevattelijk oud. In het British

2 In de King James Version staat: *He shall rejoice over thee with singing*, 'Hij zal Zich over u verheugen met gezang'.

Museum laten ze ons de meest eerbiedwaardige geschriften zien, herinneringen aan lang vervlogen tijden, maar deze inscriptie is ouder dan die allemaal. Vergeleken hiermee zijn de Assyrische overblijfselen en de Egyptische kronieken als van gisteren. Voordat de jonge aarde haar windsels van mist had afgeschud, voordat de aardbol was geboren of de zon haar eerste pijlen afschoot, voordat de sterren hun ogen hadden geopend, had de Eeuwige Zijn gunstelingen al liefdevol in het oog.

U kunt zo ver teruggaan als u wilt, tot waar deze huidige wereld en alle werelden in het heelal nog sliepen in Gods gedachten, als ongeboren wouden in een eikel, en zelfs dan hebt u die tijd vóór alle tijden nog niet bereikt toen God voor het eerst zei: 'Ik *heb* u in de beide handpalmen gegraveerd.' 'Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God' (Ps. 90:2). Van eeuwigheid tot eeuwigheid bent U dezelfde, en de namen van Uw volk zijn in Uw handpalmen geschreven!

Toch denk ik dat dit ook een profetische verwijzing is naar een later moment waarop de namen werden opgeschreven, het moment waarop Jezus Christus Zijn uitgestrekte handpalmen onderwierp aan dat wrede graveergereedschap, de spijkers. Op het moment dat de beul met de hamer de tedere handen van de liefhebbende Jezus kapotsloeg, graveerde Jezus Zelf onze namen in Zijn handpalmen. En als Hij vandaag op die wonden wijst, als we door het geloof onze vingers in de littekens van de spijkers mogen steken, is het alsof Hij nog steeds tegen ons zegt: 'Ik heb uw naam in Mijn beide handpalmen gegraveerd.'

Christen, zijn deze diepe waarheden u niet tot troost? Vindt u geen vertroosting in de aloude zaken van de eeuwige bergen? Brengt de eeuwige liefde u niet in verrukking? God is geen vreemde voor u. Hij kende u al lang voordat u uzelf kende. Ja, lang voordat u kunstig geweven werd in de schoot van de aarde waren al uw lichaamsdelen in Zijn boek geschreven, de dagen dat zij geformeerd zouden worden, toen er nog niet één van hen bestond. God kende u al voor de grondlegging van de wereld. Altijd dacht Hij aan u. Er is nooit een

tijd geweest waarin u niet in Zijn gedachten en Zijn hart was. 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'

Gegraveerd

Het volgende woord (in de Engelse tekst) is 'gegraveerd'. Mijn dierbare vriend, de predikant John Anderson uit Helensburgh, die tot mijn blijdschap vandaag hier is, vertelde me vanmorgen dat hij tijdens zijn reizen in het oosten heel wat mensen had gezien die een portret van een dierbare op hun handpalm droegen. Zo droegen ze deze beeltenis altijd met zich mee, overal waar ze gingen, zoals sommigen in ons land het portret van een dierbare bij zich dragen in een medaillon.

Ik vroeg: 'Dat wassen ze toch van hun handen?' Geleidelijk aan misschien wel, zei hij, maar vaak lieten ze zo'n portret met sterke, onuitwisbare inkt in hun huid tatoeëren. Dan bleef de beeltenis van hun dierbare bestaan zolang hun handpalm bleef bestaan. Dit is zonder twijfel waar onze tekst op doelt. 'Ik heb u gegraveerd. Ik heb uw naam niet zomaar op mijn buitenste huidlaag gestempeld, nee, Ik heb hem blijvend in Mijn hand gegraveerd, met onuitwisbare inkt.'

Dat woord 'gegraveerd' duidt op de blijvende aard van de inscriptie. Deze is niet gegraveerd op de hand van een mens, maar op Gods hand. O, wat een geheimvolle gedachte! De letters zijn als het ware in die onsterfelijke, eeuwige hand uitgegraven. Onze graveurs moeten druk uitoefenen op hun graveerpen. Ze vertellen hoe inspannend het is om de lijnen in het harde metaal te snijden. Zo heeft God onze namen gegraveerd: met heel Zijn almachtige kracht heeft Hij druk uitgeoefend op het gereedschap om onze namen in Zijn vlees te snijden.

Gebeurde dit graveren niet op Golgotha? Staat er niet geschreven: 'Het behaagde de Vader Hem te verbrijzelen; *Hij* heeft Hem krank gemaakt'? Ik zeg u, het is alsof een eeuwige kracht druk uitoefende op

die graveerstift om de herinnering aan Zijn uitverkoren volk in Jezus' handen te schrijven. 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'

We hoeven ons niet over te geven aan het onheilspellende gevoel dat we verloren zullen gaan. We mogen het met Hammond meezingen:

Als Jezus de onze is, hebben we een echte Vriend;
Zijn goedheid blijft altijd dezelfde.
Ons gerief kan komen en gaan, ons lichaam kan aftakelen,
Maar we zullen niet verloren gaan; God is onze hulp.
Al zouden bergen wijken en heuvels wankelen,
Bron van liefde, U blijft trouw!
De Vader heeft onze namen in Uw handen gegraveerd;
Onze woning staat voor eeuwig vast in de hemel.³

U

Zullen we verdergaan met het volgende woord? Het is bijna onmogelijk om hierover te preken, maar ik denk dat het voortdurend in uw gedachten is. 'Ik heb *u* in de beide handpalmen gegraveerd.' 'Mijn Heere, bedoelt U mij? Ja, ook mij, als ik me door het geloof vastklamp aan Uw kruis. Als ik door het geloof deel uitmaak van Uw gelukkige gezin, ben ik niet buiten Uw liefdeshart gesloten. Ik weet dat U aan mij denkt, want anders zou U me nooit hebben geholpen om aan U te denken. U zij alle eer, mijn genadige Heere!'

Geliefde gemeente, let erop dat er staat: 'Ik heb *u* gegraveerd.' Er staat niet: 'uw naam'. De naam staat er, maar dat is niet alles: 'Ik heb *u* gegraveerd.' Zie de volheid hiervan! Ik heb uw persoon daar gegraveerd, uw beeltenis, uw zaak, uw omstandigheden, uw zonden, uw verzoeking, uw zwakheden, uw behoeften, uw daden. Ik heb u gegraveerd, alles wat met u te maken heeft. U staat er echt helemaal op!

³ Prozavertaling van de eerste twee coupletten uit de hymne 'If Jesus is ours, we have a true Friend.'

Het is geen ruwe schets, begrijpt u. Het is een heel nauwkeurige afbeelding, zo precies alsof het de betreffende persoon in levenden lijve was. Wat, durft u te denken dat God u vergeet? Zult u ooit nog zeggen dat uw God u heeft verlaten wanneer Hij *u* in Zijn eigen handpalmen heeft gegraveerd? Niet alleen uw naam, maar alles wat u aangaat?

‘O,’ zegt iemand, ‘maar ik heb het zo moeilijk vanmorgen.’ Dat heeft Hij daar ook gegraveerd. ‘Ach,’ zegt een ander, ‘ik ben zo zwak en krachteloos!’ Ook dat is daar gegraveerd. ‘Ik heb *u* gegraveerd.’ De alwetende God kent u beter dan u uzelf kent. U bent zich van bepaalde zonden en onvolmaaktheden bewust, maar Hij weet dat u oneindig veel zonden hebt en duizelingwekkend zwak bent. Al die dingen heeft Hij daar geschreven: ‘Ik heb *u* gegraveerd.’

Nogmaals, deze waarheid is te groot om erover te spreken. U kunt haar beter lezen, bestuderen en tot u nemen in de stilte van uw binnenkamer. Hoe goed u uzelf ook denkt te kennen, God kent u volkomen en heeft u op deze gezegende schrijftafels gegraveerd, op de palmen van Zijn handen.

Ja, ik durf het te zeggen: onze goede God denkt zó aan ieder van de heiligen alsof er geen andere heilige was, alsof er verder niets geschapen was op heel de aarde. Onze Verbondsgod is verbazend sterk betrokken op Zijn kinderen. Stel dat het hele universum zou vergaan en als een schaduw zou verdwijnen, en dat er dan maar één mens zou zijn op wie onze Heere al Zijn goddelijke genade zou concentreren, dan zou Hij niet beter over hem waken, niet nauwlettender en liefdevoller voor hem zorgen, dan Hij nu voor elk van Zijn kinderen zorgt. ‘Ik heb *u* in de beide handpalmen gegraveerd.’

In de beide handpalmen

Tot nu toe overdachten we deze tekst woord voor woord, maar nu nemen we enkele woorden samen. Waar zijn we gegraveerd? In Zijn *handen*, niet in het *werk* van Zijn handen. De aarde en de hemelen

zullen vergaan, ze zullen verslijten als een kledingstuk, maar Zijn handen zullen voor altijd en eeuwig blijven. We zijn niet gegraveerd op een zegelring, want de drager van een zegelring kan de ring van zijn vinger halen en aan de kant leggen. Gods hand kan nooit van de levende God worden gescheiden.

We zijn niet gegraveerd op een grote rotssteen, want een aardbeving kan de rots scheuren, en de tand des tijds kan de inscriptie aantasten. We staan vermeld op Zijn hand, en daar zullen we blijven in alle eeuwigheid. Niet op de rug van Zijn handen, waar de inscriptie in dagen van strijd en oorlog beschadigd zou kunnen raken, maar op Zijn handpalmen, waar ze goed beschermd is. Zelfs 'wanneer Gods rechterarm is ontbloot voor de strijd en de donder Zijn wolkenwagen omhult'⁴, zelfs dan, wanneer Hij met Zijn vuist slaat, zal Zijn volk volkomen veilig zijn in de palmen van Zijn handen.

Deze inscriptie bevindt zich in het meest tedere deel van Zijn handen, waar Hij het vaakst naar zal kijken, het deel dat door Zijn wijze vingers wordt omsloten, waarmee Hij Zijn machtige wonderdaden verricht. Dit herinnert Hem onafgebroken aan Zijn uitverkorenen, zodat Hij hen nooit zal vergeten.

Merk op dat er niet staat: 'Ik heb u in een handpalm gegraveerd', maar: 'Ik heb u in de *beide handpalmen* gegraveerd'. Er zijn twee herinneringstekens. Hij zal Zijn heiligen nooit vergeten, want de inscriptie staat zowel op de palm van Zijn ene hand, de rechterhand van de zegen, als op de palm van Zijn andere hand, de linkerhand van het recht.

Ik zie hoe Hij me met Zijn rechterhand wenkt: 'Komt, gezegenden', en me in die hand ziet. En aan die andere kant zegt Hij: 'Verdwijn, vervloekten', maar niet tegen mij, want Hij ziet me in Zijn hand en kan me niet vervloeken. O, mijn ziel, wat een zegen om te weten

4 Uit een hymne van Henry Kirke White, waarvan de eerste regel luidt: 'Awake, sweet harp of Judah, wake.'

dat Zijn linkerhand onder je hoofd is, en dat Zijn rechterhand jou omhelst.

Beide handen zijn gemerkt met het herinneringsteken. De linkerhand, de hand van de vervloeking, kan me niet vervloeken, want deze arm is onder mijn hoofd. Deze hand kan me niet slaan, want het is mijn steun en toeverlaat geworden, mijn hoofdkussen en mijn rustplaats. En Zijn rechterarm omhelst me om me te beschermen tegen de dood en de hel, om me te behoeden en me Zijn eeuwige koninkrijk in de heerlijkheid binnen te leiden.

Ik voel heel goed dat ik de schoonheid van dit Bijbelgedeelte niet kan doorgronden. En ik weet dat u dat evenmin kunt, tenzij u veel meer tijd hebt om hierover te mediteren dan in een korte dienst als deze. Neem deze tekst mee naar huis en blijf ernaar kijken, steeds opnieuw. Leg vooral de nadruk op het woord 'u'. Als u kunt zeggen: 'Hij heeft *mij, mij, mij* in Zijn beide handpalmen gegraveerd', als uw ziel weet dat God dagelijks aan u denkt en u niet kan of zal vergeten, o, dan zult u dansen voor de ark van de Heere. Als Michal u bespot, mag u haar net als David antwoorden: 'De God Die mij heeft uitgekozen, Hij doet me dansen!'

De eeuwige uitverkiezing en de onlosmakelijke vereniging zijn waarheden waardoor gelovigen zich verheugen met een onuitsprekelijke, heerlijke vreugde. 'Verblijdt u in de Heere, en verheugt u, gij rechtvaardigen! en zingt vrolijk, al gij oprechten van hart!' (Ps. 32:11).

2. In zijn geheel

Laten we nu naar ons tweede punt gaan en de tekst in zijn geheel overdenken.

God denkt voortdurend aan ons

'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd!' Dit laat ons in de eerste plaats zien dat God *voortdurend* aan Zijn volk denkt. De handen

zijn natuurlijk voortdurend verbonden met het lichaam. In het Hooglied lezen we: 'Zet mij (...) als een zegel op Uw arm' (8:6). Dit is een heel intieme vorm van gedenken. Een oosterling die niet bedreven is in de kunst van het schrijven, heeft zijn zegel nodig om documenten te ondertekenen. Daarom draagt hij het vrijwel altijd bij zich. Sommigen leggen hun zegel zelfs geen moment terzijde.

Een zegel zou nog terzijde kunnen worden gelegd, maar de handen niet. Vooral in vroeger tijden was het gebruikelijk dat iemand die iets wilde onthouden, bij wijze van geheugensteuntje een koordje om zijn hand of een draad om zijn vinger bond. Maar dat touwtje kon breken of eraf worden gehaald, en dan zou de drager alsnog vergeten wat hij wilde onthouden. Een hand en de gravering daarop zijn blijvend.

O christen, onthoud dat God altijd aan u denkt, dag en nacht. Vanaf het begin van het jaar tot aan het einde ervan rust Zijn oog op u, zoals Hij in Zijn dierbare Woord zegt: 'Ik, de HEERE, behoed [Mijn wijngaard], elk ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag' (Jes. 27:3).

Zelf denkt u niet onophoudelijk aan God. U dacht aan Hem toen u vanmorgen uit bed kwam. U probeert nu aan Hem te denken, en vanavond zullen uw gedachten opnieuw naar Hem uitgaan. U denkt slechts met tussenpozen aan Hem, maar God houdt nooit op aan u te denken.

De eindige geest van de mens kan niet voortdurend met een en dezelfde gedachte bezig zijn als hij zich ook met andere zaken moet bezighouden. Maar de onbegrensde geest van God kan talloze gedachten tegelijk denken. Hij is niet zo beperkt als wij, dat Hij maar aan één ding tegelijk kan denken of maar één probleem tegelijk kan oplossen. Zijn handen en Zijn ogen zijn overal. Hij doet alle dingen, Hij overdenkt alle dingen, Hij werkt alle dingen op een en hetzelfde moment. Daarom wordt Hij nooit weggeroepen voor een of andere urgente kwestie, zodat Hij u zou kunnen vergeten.

Nooit zal een ander mens uw rivaal zijn als het gaat om Gods genegenheid voor u. U bent hecht verenigd met uw grote Echtgenoot, Christus, en geen enkele andere minnaar kan Zijn hart stelen. Maar Jezus, Die u gekozen heeft, laat ook geen rivaal toe. U bent Zijn geliefde, Zijn bruid, Zijn lieveling, en Hij Zelf heeft gezegd: 'Mijn oog en Mijn hart zijn voortdurend op u gericht.' Als u bij de Zijnen hoort, denkt de HEERE voortdurend aan u: elk moment van elke dag, elke dag van elke maand, en elke maand van elk jaar.

God denkt aan ons bij alles wat Hij doet

Deze tekst laat zien dat dit denken van God *praktisch* van aard is. We zijn gegraveerd op Zijn hart; dat getuigt van Zijn liefde. Hij draagt ons op Zijn schouders; dat laat zien dat Hij Zijn kracht aanwendt voor ons. Hij draagt ons ook op Zijn handen, wat laat zien dat onze Heere altijd voor ons bezig is. Hij zal Zich sterk bewijzen aan Zijn volk (naar 2 Kron. 16:9).

Met Zijn almachtige handen bewerkstelligt Hij onze verlossing. Wat heeft het voor nut om een vriend te hebben die wel aan ons denkt, maar het bij dat denken laat? Wat baat zijn liefde ons? De trouw waar we op hopen, is die van een vriend die voor ons opkomt. We hebben Iemand nodig Die zó voor ons zorgt, dat Hij het schild opheft tegen elke pijl van de tegenstander, en in al onze behoeften voorziet.

We hebben er behoefte aan dat God actief met ons meeleeft, en dat is zonder twijfel de betekenis van deze tekst. 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.' Het is alsof God bij alles wat Hij aanraakte, een herinnering aan Zijn volk achterliet. Alles wat Hij deed, deed Hij met dezelfde handen die Zijn volk in Zijn handpalmen hadden gegraveerd. Begrijpt u wat dit betekent? Als Hij een aardbol boetseert tussen Zijn handpalmen en hem dan uitstuurt om zijn baan om de zon te gaan, doet Hij dat met dezelfde handpalmen waarin de beeltenis van Zijn zoons en dochters is gekerfd. Daarom zal dat nieuwe werk hun ten goede komen.

Als Hij een volk verdeelt, doet Hij dat altijd met de hand die de herinnering aan Sion draagt. De Bijbel zelf zegt ons: 'Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de grenzen der volken vastgesteld naar het getal van de kinderen Israëls' (Deut. 32:8). Als God het grote rad der voorzienigheid laat draaien, werkt dat ten goede voor degenen die Hij naar Zijn voornemen geroepen heeft.

Er zijn veel touwtjes, maar één hand heeft ze allemaal vast en ze trekken allemaal in één richting: ze trekken een gewicht van heerlijkheid naar de uitverkorenen. Er zijn veel radertjes en ontelbaar veel tandwielletjes, en als u en ik om ons heen kijken, begrijpen we de machinerie niet. We roepen het uit: 'Radertjes, wat doen jullie?' Maar het doel, het doel – o, als u daar zou staan en het doel van alles zou zien, dan zou u zien dat God op al die radertjes een herinneringsteken aan Zijn kinderen heeft gestempeld. Daarom is het resultaat altijd en alleen maar goed voor degenen die Hij in Zijn handpalmen heeft gegraveerd. Kortom, Hij leeft niet alleen voortdurend met ons mee, maar doet dat ook heel praktisch.

God denkt eeuwig aan ons

Vervolgens, lieve vrienden, en voor Gods kinderen zal dit een heerlijke gedachte zijn: dit is een *eeuwig* herinneringsteken. Niemand kan uitwissen wat er op Gods hand staat geschreven. De Bijbel vertelt ons dat we in de hand van Christus zijn en dat niemand ons daaruit kan roven. Sommige arminianen zeggen dat we eruit kunnen vallen, maar hoe kunnen we uit Zijn hand vallen als we daarin gegraveerd zijn?

We kunnen gerust alle demonen in de hel, hoe doortrapt ze ook zijn, uitdagen om een plan te beramen waarmee ze zich een weg kunnen banen naar de handpalmen van God. Nooit zal enig schepsel – hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige dingen, hetzij toekomstige dingen – in staat zijn om bij Gods handpalmen te komen en onze namen uit te wissen. Dat is onmogelijk!

Het lied is waar dat zingt: 'Eens in Christus, voor eeuwig in Christus; niets kan ons scheiden van Zijn liefde.'⁵ En Toplady had gelijk toen hij dichtte: 'De eeuwigheid zal mijn naam niet van Zijn handpalmen wissen; hij is op Zijn hart geschreven en zal daar blijven staan, in letters van onuitwisbare genade. Ja, ik zal tot het einde toe volharden, zo zeker als God het onderpand gaf. De verheerlijkte geesten in de hemel zijn wel gelukkiger, maar niet veiliger dan ik.'⁶

Een teder gedenkteken

Ik heb mijn tekst nog steeds niet uitgewrongen. Laat de wijnperser de druiven nogmaals persen, dan zal er nog meer heilige wijn uit vloeien. Wat is dit een *teder* herinneringsteken! Het is heel teder, omdat het op de hand is gegraveerd. Het gerucht gaat dat een oosterse koningin zoveel van haar man hield, dat ze het zelfs niet genoeg vond om een groot grafmonument voor hem te bouwen. Ze koos een vreemde manier om haar genegenheid te tonen, want nadat de beenderen van haar man waren verbrand, nam ze de as mee naar huis en mengde ze er elke dag een beetje van in haar drinken. Zo zou haar lichaam een levende graftombe voor haar echtgenoot zijn, legde ze uit.

Dat was een merkwaardige manier om liefde te tonen, een wonderbaarlijk dwaze dweperij. Maar wat zal ik zeggen van deze goddelijke, hemelse, onberispelijke, hartelijke manier waarop God laat zien dat Hij aan de Zijnen denkt? Woorden schieten tekort om onze intense blijdschap uit te drukken over dit indrukwekkende teken van tederheid en genegenheid.

Het is alsof de Koning heeft gezegd: 'Zal Ik de Mijnen op edelstenen graveren? Zal ik de robijn nemen, de smaragd, de topaas? Nee, want die zullen allemaal vergaan in de kosmische vuurzee op de dag van het oordeel. Wat dan? Zal Ik hen op een gouden of zilveren

5 'Once in Christ, in Christ for ever, nothing from His love can sever.' Uit een verder onbekende hymne.

6 Het laatste couplet uit een hymne van Augustus Montague Toplady, 'A debtor to mercy alone'.

gedenkplaat schrijven? Nee, want die kunnen worden aangetast of gestolen. Zal Ik het herinneringsteken diep in koper graveren? Nee, want dan zou de tijd het aantasten; de letters zouden niet lang leesbaar zijn. Ik zal het op Mezelf schrijven, op Mijn eigen hand, en dan zal Mijn volk weten hoe teder Ik ben. Ze zullen weten dat Ik nog eerder in Mijn eigen vlees zou snijden dan dat Ik hen zou vergeten. Ik zal de handen van Mijn Zoon merken met de namen van Zijn volk, zodat ze ervan verzekerd kunnen zijn dat Hij hen niet kan vergeten. Pal naast het teken van Zijn verwondingen is dan het teken van Zijn liefde voor hen, want Zijn wonden zijn een eeuwigdurend herinneringsteken.' Wat een liefde, wat een alles overtreffende genegenheid toont God u en mij door onze namen daar op te schrijven!

Een verrassend teken

Ik hoop dat u het niet moe raakt als ik er nog op wijs dat dit een heel *verrassend* herinneringsteken is. De Bijbel, die vol wonderlijke dingen staat, zet toch een 'Zie' voor deze tekst: 'Zie!' Ik denk dat alles wat ik tot nu toe heb gezegd, al genoeg was om u te verbazen. Maar als we zouden afdalen naar de bodemloze diepten van deze oeverloze oceaan zou u uw handen opheffen in opperste verbijstering. Kind van God, laat uw stralende ogen en uw blijde hart getuigen van het grote wonder dat u vandaag op Zijn handpalmen staat geschreven, u die eens zo ellendig was, die zo'n hard hart had, die zo van God was vervreemd.

Een vertroostend teken

Tot slot is dit ook een heel *vertroostend* herinneringsteken. Wanneer God de grootste twijfel van Sion wil wegnemen, 'God heeft mij vergeten', beurt Hij haar op met deze woorden: 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'

Waar bent u deze ochtend, treurige ziel? Waar bent u? O, u mag wel ineenkrimpen van schaamte. Gisteren, toen de beproevingen zich opstapelden, klaagde u nog: 'Mijn God heeft me vergeten, mijn Heere zal me niet meer genadig zijn.' Hoor wat God u deze ochtend

antwoordt: 'Dat is onmogelijk. Ik kan u niet vergeten, want Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd. Ik zal u niet vergeten, Ik kan het zelfs niet; uw naam is voor eeuwig in Mijn hart gegrift. En als Ik naar Mijn handpalmen kijk, zie Ik daar de wonden die Me werden toegebracht toen Ik voor u leed.'⁷

Onze tekst is het tegengif voor elk verdriet. Kind van God, al zijn uw problemen zo ontelbaar als de golven van de zee, deze tekst kan ze allemaal aan. Al bent u alles kwijtgeraakt, al zit u hier als een straat-arme bedelaar – zolang u deze tekst hebt, bent u rijker dan een vrek zich ooit zou kunnen wensen.

Misschien bent u vergeten welke genade u hebt ontvangen. Wat u in het verleden hebt meegemaakt, lijkt nu misschien een droom. Misschien maakt de duivel u wijs dat u de Heere nooit hebt gekend. Misschien zeggen uw eigen zonden hetzelfde. Maar als u in de Heere Jezus Christus hebt geloofd, mag en kan het verbond dat u met Davids Heere hebt gesloten niet worden verbroken. 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'

Kom, mismoedige gelovige, hef uw hoofd op! Sombere, terneergeslagen broeder, wees blij! Als Christus aan u denkt, wat wilt u dan nog meer? De nood van de misdadiger aan het kruis was zo groot dat hij slechts dit korte gebed kon uitbrengen: 'Heere, denk aan mij!' Uw grootste verdriet kan geen rijkere vertroosting verlangen dan deze: 'Heere, laat me zien dat U mij in Uw handpalmen hebt gegraveerd.'

3. De plicht waartoe deze tekst u oproept

Nu komen we bij ons laatste punt, waarover ik maar kort zal spreken. Ik zou u nog aansporen te bedenken wat deze tekst van u vraagt; tot welke plicht hij u oproept.

⁷ De laatste twee regels komen uit een hymne van James Grant, 'O Zion, afflicted with wave upon wave'.

Geliefden in onze Heere Jezus Christus, als u deelhebt aan deze onuitsprekelijk dierbare tekst, is het dan niet allereerst uw plicht om uw zorgen hier en nu achter u te laten? We willen niet dat er waardevolle bezittingen worden achtergelaten in de kerk, maar al die zorgen kunnen morgen worden opgeveegd wanneer de vrouwen met de bezem door de kerk gaan – en ik weet zeker dat de vuilnisbak nog nooit zo'n smerige inhoud heeft gehad.

Laat uw zorgen hier vandaag achter. Waar maakt u zich druk om? Is een christen niet inconsequent als hij gebukt gaat onder kwellende zorgen? God denkt aan u in genade en liefde. Moet dat feit u niet zover brengen dat u uw last voor eens en altijd achterlaat bij Hem Die voor u zorgt?

'De Heere, onze Leider, gaat voorop. Hij is genoeg; dat kan over geen ander worden gezegd. Zelfs al zouden er nog veel meer gevaren dreigen, met deze Gids hoeven we niet bang te zijn. Door strikken, gevaren en vijanden heen leidt Hij, met Zijn almachtige hand. Wat maakt het uit als de aarde en de hel tegen ons opstaan? Als we van Hem zijn, hoeven we niet te vrezen.'⁸

Als u zich geen zorgen hoeft te maken, denk ik dat u ook niet zo vertwijfeld of diep verdrietig zou moeten zijn. Hef uw hoofd op! Jehova denkt aan u, mensenkind! Als de HEERE van de legermachten beveelt dat een drenkeling aan land moet worden gebracht, kan hij echt niet in de golven verdrinken. Verblijd u in uw God en in Zijn volmaakte liefde. Denkt u niet dat zij over wie Jesaja 49:16 spreekt, vreugdevolle mensen behoren te zijn?

Veeg uw voorhoofd droog. Het is waar, het zweet staat erop, maar uw zwaarste werk is achter de rug. Christus heeft het voor u volbracht. Er hoeft in elk geval geen angstzweet op uw gezicht te staan. Het klamme zweet hoeft u niet uit te breken. Hij kan u niet vergeten. De

8 Een prozavertaling van twee coupletten uit een Engelse hymne van Thomas Kelly, gedicht bij Jeremia 10:23. Het eerste couplet begint als volgt: 'It is not we who can direct our steps.'

engelen benijden u om wat u bezit. Arme treurende zielen zouden hun ogen uitsteken om te bemachtigen wat u bezit. Gekwelde gewetens zouden hun bloed ervoor geven!

Wees blij. Waarom zouden de kinderen van zo'n Koning ook maar één dag treurend over de aarde gaan? Hef uw hoofd op en koester u in Gods zonlicht. Verruil uw rouw voor vreugdeolie en uw benauwde geest voor een lofgewaad. Ik weet zeker dat een man die zo'n gouden ketting om zijn nek draagt, zich niet in armoedige vodden hoeft te kleden. Wie zo'n diadeem als deze tekst op zijn hoofd draagt, behoort zich niet te gedragen als een arme bedelaar op straat. Loop niet rond in de vodden van verslagenheid, maar kleed u met het scharlakenrood en fijne linnen van dankzegging, omdat God u troost met deze woorden: 'Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.'

Nog één ding zal ik zeggen, en wel dit: als deze tekst geen betrekking heeft op u, smacht er dan naar dat dit verandert! Het is verkeerd om te begeren, maar niet om zoiets als dit te begeren. 'IJvert naar de beste gaven' (1 Kor. 12:31). Misschien is er hier iemand die zegt: 'O, had ik maar deel aan deze zaak! Was ik maar gered! Was mijn naam maar in Jezus' handpalmen geschreven!' Arme ziel, als u naar Christus verlangt, verlangt Hij naar u. Als u een sprankje liefde voor Hem hebt, is Zijn ziel als een vurige oven van liefde voor u. Hij kan nog deze ochtend Zijn vergevende liefde over u uitstorten. 'Hoe?' vraagt u. 'Wie in Hem gelooft, zal nooit verloren gaan.' Geloven is vertrouwen. Als u Hem vertrouwt, heel eenvoudig, zoals een kind vertrouwt op de armen van zijn moeder, zult u ontdekken dat Hij uw vertrouwen nooit zal beschamen.

Het is mijn verlangen dat God u tot zelfkennis brengt, en dat Hij u ook de zoetheid van deze gezegende, gezegende tekst laat kennen. 'Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.' Dit overwelddigt me, het laat me sprakeloos staan. Ik voel de armoede van mijn gedachten en woorden.

God zegene u, om Jezus' wil.

